

باسمه تعالی

پول دیجیتال بانک مرکزی (CBDC) و
سیاست‌گذاری در پول‌های دیجیتال

محمدسعید شادکار

اسفند ۱۴۰۰

پول دیجیتال

- گسترش فناوری اطلاعات
- آغاز ایده پول‌های دیجیتال (مجازی)
- تلاش برای پیدا کردن راه حل توسط وی دای، نیک زابو، هال فینی و ...
- هدف ایجاد پولی خصوصی
- به منظور تسهیل امور مالی و جایگزینی واسطه‌های بدکرداری چون بانک‌ها
- عدم کنترل توسط نهادهای حاکمیتی مانند بانک مرکزی

```
00000000 f9 be b4 d9 1d 01 00 00 01 00 00 00 00 00 00 00 |.....|
00000010 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 |.....|
00000020 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 3b a3 ed fd |.....;...|
00000030 7a 7b 12 b2 7a c7 2c 3e 67 76 8f 61 7f c8 1b c3 |z{..z.,>gv.a....|
00000040 88 8a 51 32 3a 9f b8 aa 4b 1e 5e 4a 29 ab 5f 49 |..Q2:...K.^J)._|
00000050 ff ff 00 1d 1d ac 2b 7c 01 01 00 00 00 01 00 00 |.....+|.....|
00000060 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 |.....|
00000070 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 00 ff ff |.....|
00000080 ff ff 4d 04 ff ff 00 1d 01 04 45 54 68 65 20 54 |..M.....EThe T|
00000090 69 6d 65 73 20 30 33 2f 4a 61 6e 2f 32 30 30 39 |imes 03/Jan/2009|
000000a0 20 43 68 61 6e 63 65 6c 6c 6f 72 20 6f 6e 20 62 | Chancellor on b|
000000b0 72 69 6e 6b 20 6f 66 20 73 65 63 6f 6e 64 20 62 |rink of second b|
000000c0 61 69 6c 6f 75 74 20 66 6f 72 20 62 61 6e 6b 73 |ailout for banks|
000000d0 ff ff ff ff 01 00 f2 05 2a 01 00 00 00 43 41 04 |.....*....CA.|
000000e0 67 8a fd b0 fe 55 48 27 19 67 f1 a6 71 30 b7 10 |g....UH'.g..q0..|
000000f0 5c d6 a8 28 e0 39 09 a6 79 62 e0 ea 1f 61 de |...\(.9..yb...a.|
000000ff
```

Genesis block

The Times 03/Jan/2009

Chancellor on brink of second
bailout for banks

آیندهی نظام بانکی و بانکداری مرکزی

چالش‌های بانک مرکزی

- کاهش قدرت بانک مرکزی
- ملاحظات تنظیم‌گری، شفافیت یا نظارت نامناسب
- نظام ذخیره جزئی، خلق پول و ...
- کاهش سهم اسکناس و مدیریت هزینه‌ی تراکنش‌های خرد
- کنترل تورم
- ثبات مالی
- شمول مالی
- پوشش اندک تسهیلات، خصوصا در بخش خرد و آحاد ضعیف
- مدیریت نوآوری‌های مالی
- کارایی نظام بانکی
- و ...

چالش‌های بانک‌ها و بانک مرکزی

- حجم معوقات بانکی
- تعداد شعب بانک‌ها
- بنگاهداری، املاک مازاد
- نظام کارمزدی
- رقابت مخرب
- عدم خلاقیت و موانع ورود بر سر بازیگران جدید
- حجم و هزینه تراکنش‌های خرد
- کنترل پولشویی
- و ...
- انقلاب رمز پول‌ها و پول‌های دیجیتال
- غیر متمرکز و بی‌پشتوانه‌ی دولتی و حکومتی
- لیبرا، یوآن دیجیتال و ...

پاسخ سلبی به رمزپول‌ها

- عدم قاعده‌گذاری نمایشی و غیرآگاهانه
- کنترل نقاط تبدیل رمزپول‌ها
- تعریف فرآیند احراز هویت
- ثبت و ضبط تراکنش‌ها و رصد آن‌ها
- اطلاع از حجم بازار و بازیگران
- قاعده‌گذاری آگاهانه برای کنترل و بهره‌برداری از منافع آن‌ها
- قاعده‌گذاری برای استخراج و تولید انرژی خصوصا با در نظر گرفتن انرژی‌های نو یا نیروگاه‌های خصوصی
- **و پاسخ ایجابی**

تغییر زمین بازی

- در صورت ادامه‌ی این روند:
  - تضعیف شدید حاکمیت پولی کشورها
  - تاکید IMF، BIS و بسیاری از نهادهای بین‌المللی بر
توجه بانک‌های مرکزی به CBDC
ضد انقلابی بر انقلاب رمزپول‌ها
  - درس‌های بحران مالی جهانی
    - سکوی مالی به لحاظ سیستمی مهم به جای موسسات مالی به لحاظ سیستمی مهم
    - مدیریت نوآوری‌های مالی
    - جلوگیری از رخدادهایی مشابه *Chernobyl of securitization*
    - کرونا
    - ورود نوع جدید پول‌های دیجیتال
    - لیبرا، DCEP و ...
    - فرصت پیش‌روی کشورمان، کیف پول و ...

ضرورت CBDC و آینده بانکداری مرکزی

- درس‌های بحران مالی جهانی

- راهکاری نهایی ارائه شده در ادبیات قاعده‌گذاری و تنظیم‌گری

- سکوی مالی به لحاظ سیستمی مهم به جای موسسات مالی به لحاظ سیستمی

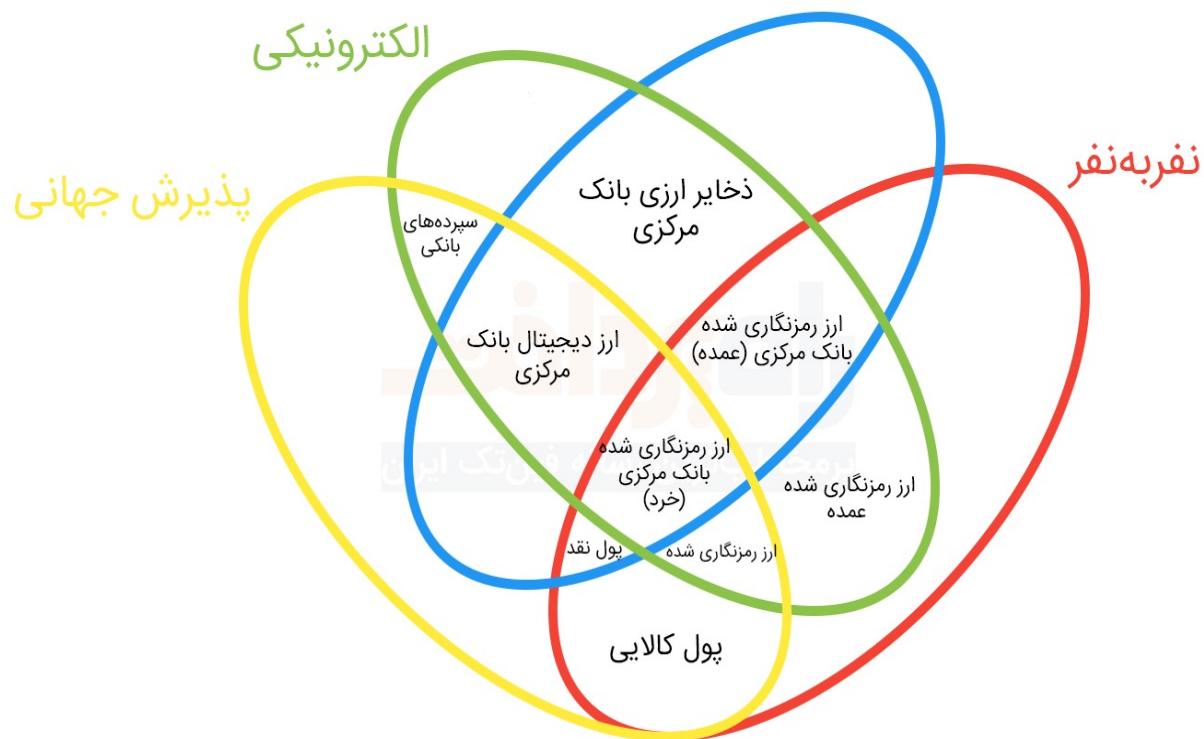
مهم

- مدیریت نوآوری‌های مالی

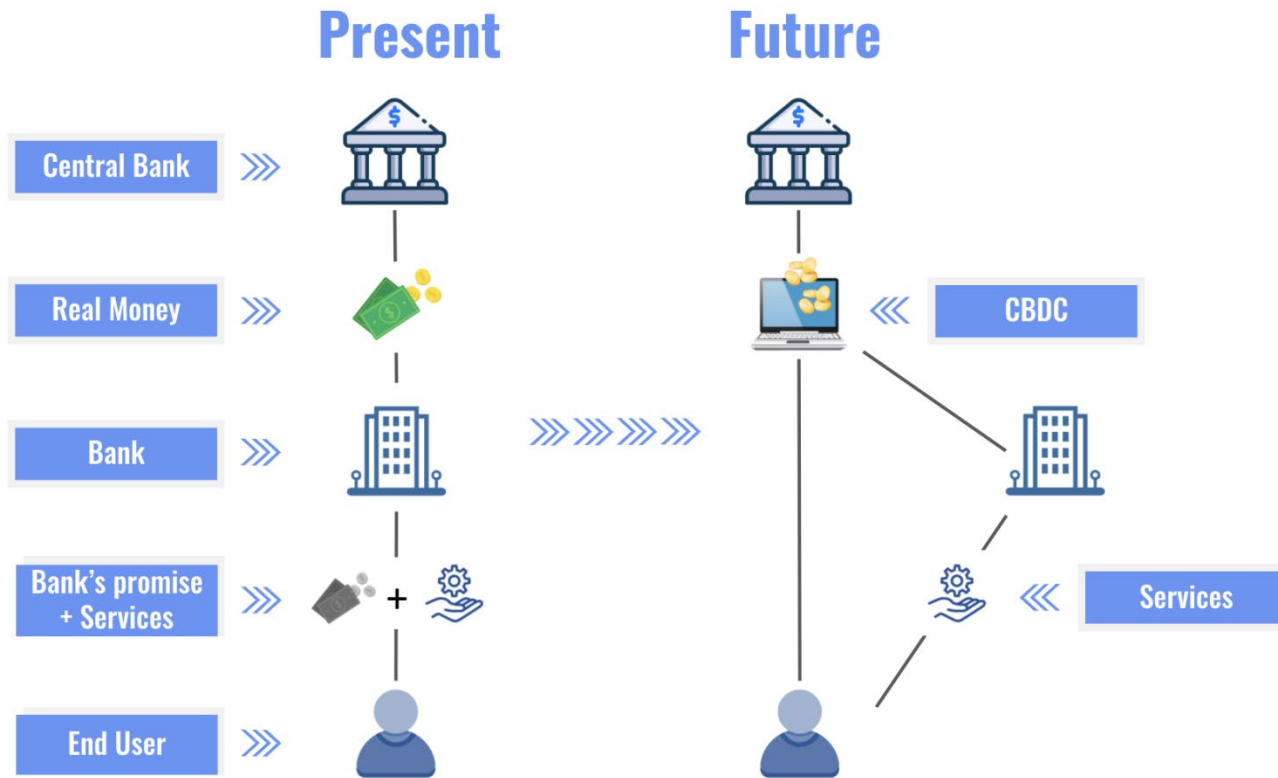
- جلوگیری از رخدادهایی مشابه Chernobyl of securitization

پول دیجیتال بانک مرکزی

- گل پول (بانک تسویه بین المللی (۲۰۱۸))
  - اولین پول دیجیتال بانک مرکزی
- سیستم‌های تسویه حساب بانک مرکزی، پرداخت‌های کلان بین بانک‌ها، سپرده‌های بانک‌های تجاری نزد بانک مرکزی
- صادر شده توسط بانک مرکزی**

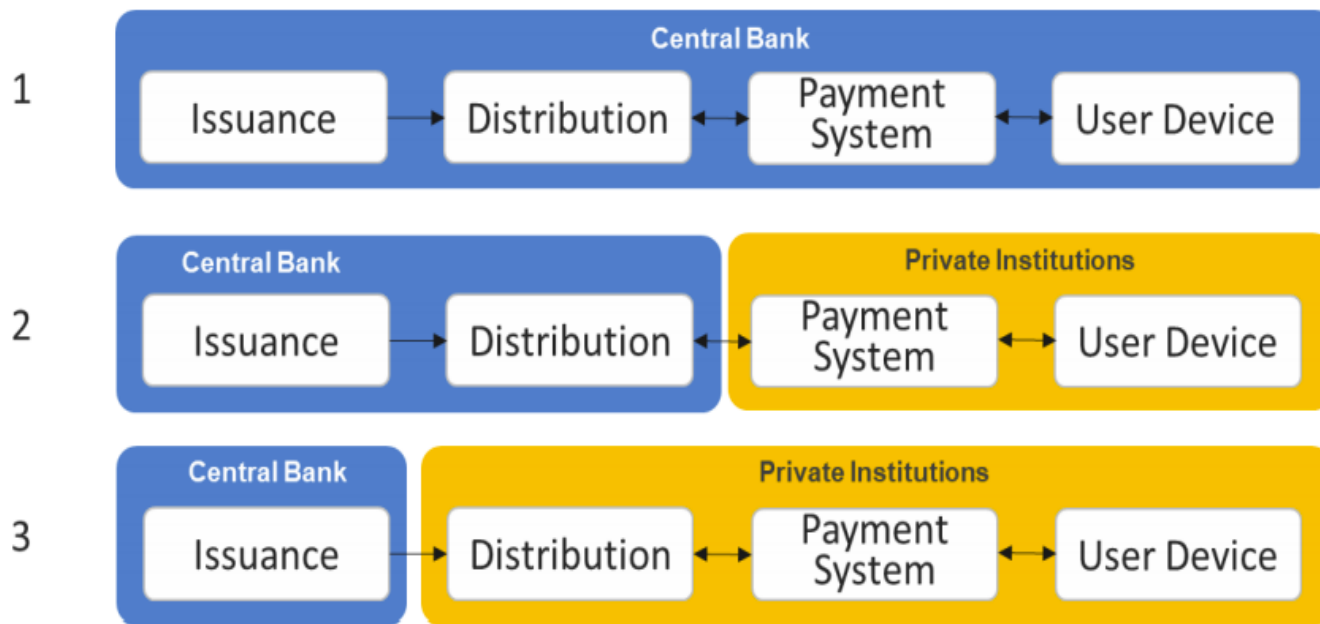

ساختار پول دیجیتال بانک مرکزی

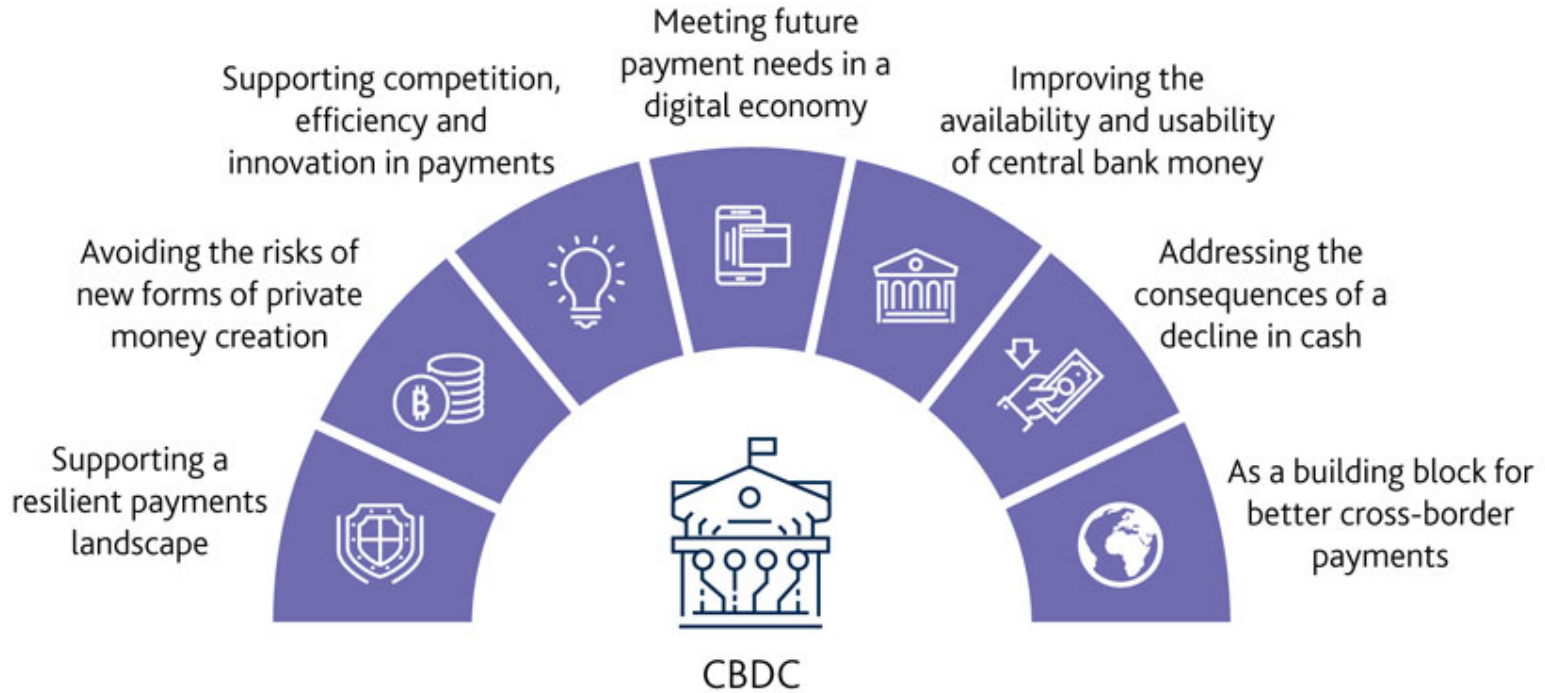
سناریوهای پول دیجیتال بانک مرکزی

- تمرکز بانک مرکزی بر
  - مدیریت انتشار و تنظیم‌گری
- تمرکز بازیگران نظام پرداخت بر
  - ارائه خدمات پرداخت و تجربه‌ی مشتری

Kiff (2020)

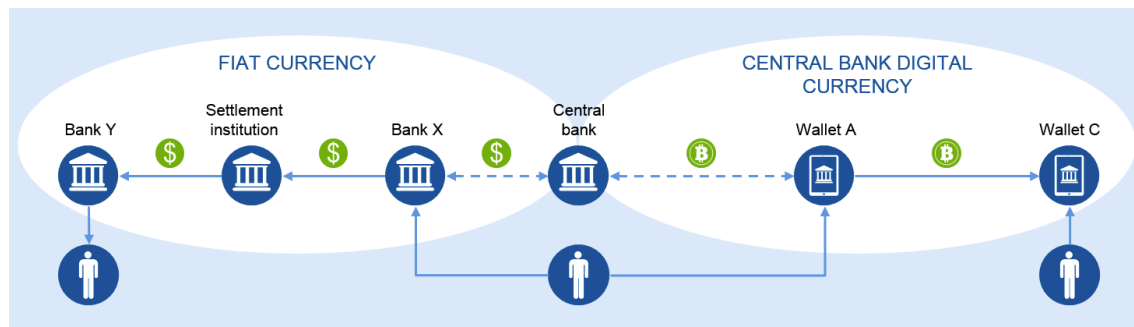
منافع پول دیجیتال بانک مرکزی

Bank of England (2020)

چالش‌های پول دیجیتال بانک مرکزی

- امکان وقوع پدیده‌ای مشابه هجوم بانکی (پارلمان اروپا (۲۰۱۸))
  - جذابیت آن در مقابل ابزارهای موجود، کارت‌های بانکی و ...؟
  - تا اجماع کامل آحاد اقتصادی، در کنار پول نقد و نه جایگزین کامل آن

- خروج سپرده‌ها از بانک‌ها، کاهش منابع کم هزینه و پایدار بانک‌ها (بانک تسویه بین المللی (۲۰۱۸))

- افزایش سود سپرده یا یافتن منابع عمده و سپرده‌های مدت دار
- افزایش هزینه و افزایش نرخ سود تسهیلات، کاهش تقاضای تسهیلات
- تضعیف واسطه‌گری بانک‌ها، کوچک‌تر شدن ترازنامه‌ی بانک‌ها

پول دیجیتال بانک مرکزی، نمونه

- ای-کرون سوئد (بانک مرکزی سوئد (۲۰۱۸))

- به عنوان حساب رقیب بانک‌های تجاری
- جلوگیری از قدرت بانک‌های تجاری
- افزایش قدرت بانک مرکزی

- DCEP چین (بانک خلق چین (۲۰۲۰))

- رویکرد اول، به عنوان جانشین پول نقد
- افزایش قدرت بانک مرکزی
- افزایش شمول مالی
- تهدید لیبرا و سپس فرصت کرونا
- «پول دیجیتال، پرداخت الکترونیک»

- Digital currency, electronic payment (DCEP)

- متکی بر فناوری‌های متعارف

پول دیجیتال بانک مرکزی، روند جهانی

- نام گذاری اولیه تحت تاثیر جو سال ۲۰۱۷
- فاصله گرفتن از جو رمز پول و زنجیره بلوک و ... و تمرکز بر کارکرد cbbc

About 9 results (0.72 seconds)

<https://www.bis.org/publ/qtrpdf>

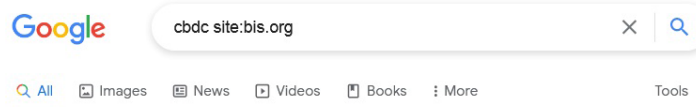
Central bank cryptocurrencies

by ML Bech · 2017 Cited by 509 — The taxonomy defines a **CBCC** as an electronic form of central bank money that can be exchanged in a decentralised manner known as peer-to-peer, ...

<https://www.bis.org/publ/qtrpdf>

Criptoalute delle banche centrali - Bank for International ...

by ML Bech · 2017 Cited by 1 — Ma quali caratteristiche dovrebbero avere le criptoalute delle banche centrali (central bank cryptocurrencies, **CBCC**)? E sarebbero utili?

About 680 results (0.65 seconds)

<https://www.bis.org/about/bisih/topics/cbdc>

BIS Innovation Hub work on central bank digital currency ...

In simple terms, a central bank digital currency (CBDC) would be a digital banknote. It could be used by individuals to pay businesses, shops or each other (a " ...

People also ask

Is CBDC a cryptocurrency?

CBDCs are **not** cryptocurrencies. Although the idea for CBDCs came from cryptocurrencies, they are two very different types of digital currencies. The key difference between CBDCs and cryptocurrency is centralization. Bahman 4, 1400 AP

وضعیت موجود ما

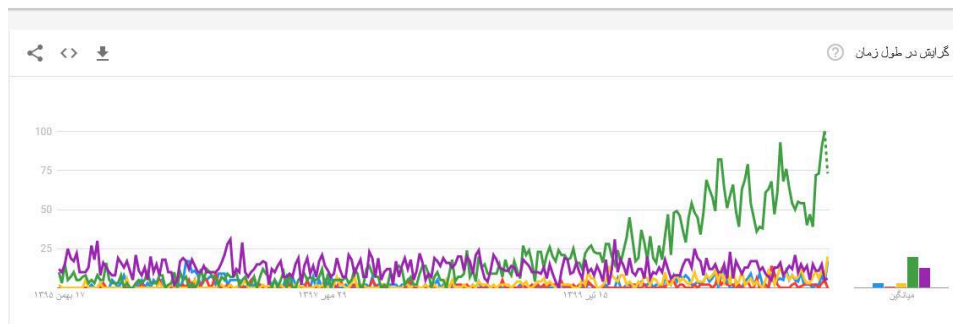
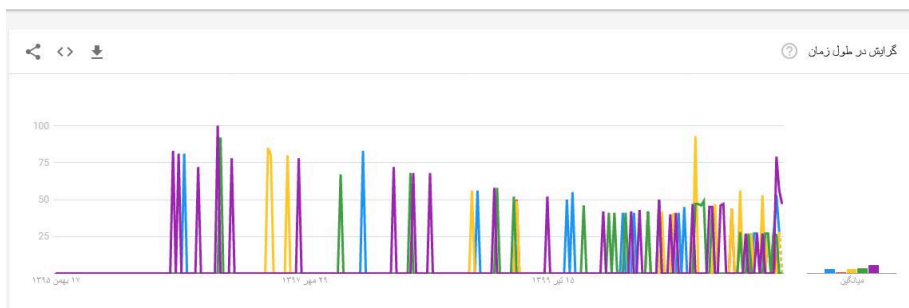
- اقدامات کنترلی در حوزه‌ی مقابله با رمزپول‌ها
  - ملاحظات بانک مرکزی؟
  - احراز هویت؟
  - نقاط تبدیل؟
  - اطلاع از بازیگران و حجم بازار؟
  - نظارت بر بازیگران و تراکنش‌ها؟
  - مطالبه از داخل بانک مرکزی یا بیرون از بانک مرکزی؟
- پاسخ ایجابی
  - دمیدن در آتش رمزپول‌ها یا در راستای کنترل؟

پول دیجیتال بانک مرکزی در ایران

- هدف بانک مرکزی؟
- چالش تراکنش‌های خرد، کاهش قدرت بانک مرکزی، مقابله با رمزپول‌ها، تجربه‌ی کاربری مردم، راهکار جایگزین روزمبادا، بهبود شمول مالی، بهبود ثبات مالی، بهبود نظارت بانکی یا ....
- جایگاه، ارتباط و هماهنگی با سایر اقدامات بانک مرکزی؟
- هاب فناوران، پرداخت لحظه‌ای، راهبران کیف پول، چک و ...
- دلایل رویکرد موجود؟
- طراحی مستند رمزپول (رمزریال) و دفترکل توزیع شده
- رویکرد رسانه‌ای، تاکید بر رمزی بودن و مخاطب قراردادن عموم مردم

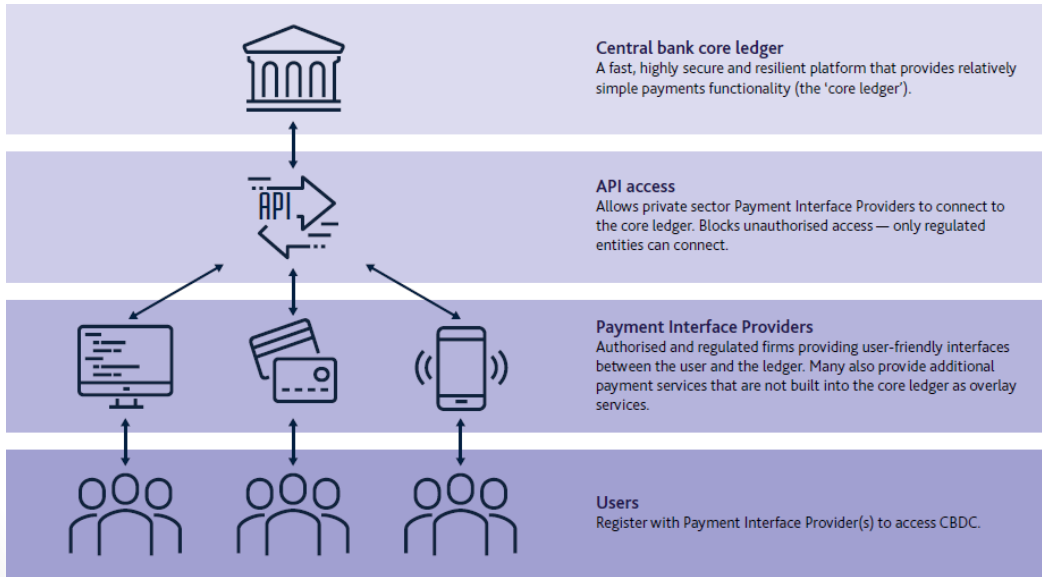
پول دیجیتال بانک مرکزی در ایران

- تاکید بر رمزی بودن، رمزارز ملی، رمزپول ملی، رمزریال ملی و ....

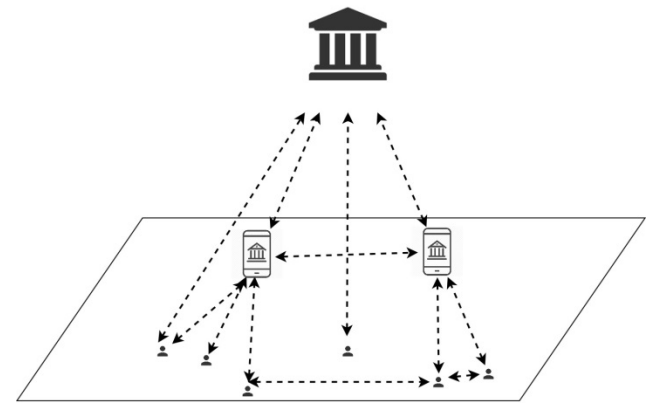

مسئله اساسی

- تغییر نگرش، نه فناوری
- زنجیره بلوک؟ DLT؟
- DCEP چین، E-krona سوئد و مدل پلتفرمی انگلستان
- بهره‌برداری از فرصت‌ها و پرهیز از موازی‌کاری (کرونا، گسترش اقتصاد دیجیتال و کیف پول خرد)

Bank of England (2020)

(۱۳۹۸)

با تشکر از توجه شما
